

Vakantie : vivat de crème-à-glace

Niet alleen voor kleuters en pubers is het zomer : ook voor 't jonge vrijersvolk staat de zon hoog aan de hemel (sic) en likt pe pe als een zotte hengst aan een *cornet-crème* die zijn witte zomerbroek bemorst. Vivat Oostende, de zee, de *crème-à-la-glance*... en Roger 'Frisco' Jonckheere die, al meer dan 30 jaar met een assortiment van de meest vermaarde roomijssoorten naar horeca en aanverwante zaken zeult. Vóór de oorlog maakten Miel en Maria de Roeseloarse, op d'Hoge Barriere/Vettegas hun ijsroom aan in een houten kuip. Een elektrisch motorke zwierde ijs, verse room van de boer, vanille óf aardbeien óf chocola tot een kanjer van een *crème*, die tenslotte *maar* een kwartje ofte 25 centiemmen kostte. Jawadde, vertaal dit maar eens naar Euromunt...

Kun je wel overal in de wereld ijscrème vinden, dan loop je in Oostende en de Vlaamse Kust om de haverklap wel Roger Jonckheere — in de volksmond Tjééten Frisco — tegen het lijf. Hij zit al meer dan 30 jaar in 't vak van cornet en galet en is sedert een drietal seizoenen hét gelaat van Artistar en de zich op het voorplan werkende Mars. Dat een ijsroomverkoper al even graag aan een tuitecrème likt, wordt hier door Nadia Janssens van de Kaaise 'Boterman' bewezen. Blue-eyes Jonckheere die nog altijd een partijje basket durft stuiteren, was ook een tijdje voor de judosport gewonnen. Waar vader Marcel ooit viste op garnalen, pladijzen en tongen... toont zoonlief zijn blote buik voor een 'plaatje' en een 'tongsje'. Tenminste als zijn twee gebenedijde vrouwmensen, echtgenote Saskia en dochter Manon, het willen ! (Foto ET)

Oostende moet zowat al altijd hét ijsroommemekka geweest zijn. Teruggaan naar de tijd waar het absoluut geen gewoonte was om je 'moksje' op een entetje te trakteren, kon de werkmensportemonee zich —zelfs in oorlogstijd— een tête-à-tête in de crèmerie permitteren. De Pylyzers waren toen een begrip aan Petit-Paris, Boulevard, Vlaanderen- en Adolf Buylstraat (rechtover de al even bekende *Au Parfait*). In de straat alwaar de *Pole Nord* een al even Italiaanse ijskreedeskundigheid bezat!

Het meest populaire ijs salon uit de vóór- en náoorlogse periode zal evenwel *Le Cornet d'Amour* geweest zijn, op de hoek van de Sint-Sebastiaanstraat en het Marie-Joséplein. Het was gewoon héérlijk aldaar een cinemabezoek af te sluiten met een ijsje. We lieten ons vertellen dat de uitbaters hun grote bekendheid aan de bereiding van hun cornet te danken hadden. Hiervoor werd een grote koek kunstig gebogen en gevouwen om tot een fantastische tuit, die zowel oog als smaakpapiel buitenmatig wist te strelen. We zijn er ons van bewust dat het opsommen van vroegere Oostendse ijscrèmezaken omzeggens onmogelijk is. Evenzo de alomtegenwoordige crèmekarretjes die met hun toeristische uitstraling inspeelden op de al zo onvergetelijke Belle Époque. Zijn allereerste ijsje moet Roger Jonckheere in 1958 gesneukeld hebben bij Achiël Priemeur op het Oude Mijneplein. 't Was de fameuze Artic-expowafel met drie smaken: vanille, chocola en aardbei.

Als zoon van kustvisser Marcel Jonckheere werd Roger op 30 januari 1946 geboren. Zijn moeder, Germaine Mommerency, was de zuster van de Nieuwpoortse ex-burgemeester Mommerency. Roger liep Atheneum, alwaar René Mol —de coach van KVGGO-basket én nationale ploeg— hem aanspoorde om de bal te stuiten bij de roodgelen. Hetgeen Roger Jonckheere trouwens zou ervaren als een crème van een hobby.

— Van Piet Van Huele tot God-de-Vader Van Kers ?

— Roger : „Piet bewonderde ik om zijn moordende jumps en precieze haakworpen. Bij spelverdelers en kapitein Pol Weenen was kameraadschap geen ijdel woord. Cois Clement was mijn baas bij de Zeemacht... en op het basketterrein, een puntenmaker die altijd daar was waar kon gescoord worden. Lulu Van Kers, dat was geen gewonen hé : een keiharde vechter, wiens zotte kuren vaak even navenant zijn kunde waren. Wat een mooie periode. Ooit werd ik een vijftal keer opgesteld bij de fanions.”

Ooit kostte een ijsje slechts 25 centiemmen...

Na het atheneum en militaire dienst bij de Zeemacht, trok Roger Jonckheere voor een tijd in bij Fred Rigaux van het Oostendse toerismebureau. Hij moest er mensen informeren omtrent hotels en overnachtingen. Na een achttal maanden had Roger zijn bekomst van de job die hij al te eentonig vond. — Roger : „Via via... vernam ik dat men bij Artic een verkoper zocht. Ik moest me niet overpeinen want ik verdiende direct het dubbele van mijn wedde op het toerismebureau. Na aanloop op een kantoor werd mij een baan als verkoper vooropgesteld. Dat zinde mij : kreeg ik de welsprekendheid al niet van in de wieg mee van Onze-Lieve-Heer ?”

De nieuwe job legde me geen windeieren want voor het loon dat Roger er in 30 jaar kreeg, zou hij op 't stadhuis gewis 50 jaar moeten hebben draaien...

Toen *Tjééten Frisco* veertig jaar geleden met ijsroomproducten de baan opging, was het eigenlijk nog een makkie. Alleen Artic en Alaska waren op de markt en van Ijsboerke, Ola en de vele anderen die er vandaag wél zijn was er nog bijlange geen spraak. Roger geeft toe dat zijn bedrijvigheid in sportmiddens hem heel veel

horecaconnecties bijbracht. — **Hoeveel soorten ijscrème waren er toen ?**

— Roger : „Dat beperkte zich hoofdzakelijk tot vanille, chocola, aardbeien, mokka en praliné (Brasiliero). Smaken die in feite zelfs vandaag nog altijd de topvijf van de ijssoorten uitmaken. Nu zijn er zeker meer dan 30 verschillende smaken die gaan van rum met rozijnen, alover die goeie ouwe Dame Blanche, nootjes, pistache, chocoladebrokkelige en vooral door kinderen gegeerde stradiatelli, soufflé Grand Marnier, de cornet d'amour voor 't liefje en de zóveel andere niet allemaal op te sommen lekkernijen...”

Ijsroom evolueerde tot prima dessert !

— Er was een tijd dat een crèmerie het absolute mekka was van de roomijsslikker. Vandaag kun je praktisch in alle mogelijke consumptiehuizen aan zo'n likkeding geraken...

— Roger : „Het antwoord hierop kan niet eenvoudiger : iedereen zag dat er met ijsroom een frankske te verdienen viel. Anderzijds begonnen restaurants en hotels ijscrème als een klassedessert te aanvaarden. Het ijs werd in een mum van tijd zó populair dat iedere restaurateur vandaag crème serveert. 't Is niet moeilijk : vroeger had ik 15 klanten per dag... en vandaag bezoek

ik in Oostende dagelijks 30 zaken !”

Leuke verhalen

Als je meer dan 30 jaar in de crème-à-la-glace zit, kun je gewis een paar anecdotjes kwijt uit het door ijs en fruit behekte rijk.

— Roger : „Op de visserskaai liet een zeventiger eens een bol ijs op zijn schoen vallen. Hij raapte het lekkere ding in de kortste keren weer op om het weer op zijn cornet te steken. Mijn dochter Manon verloor eens een bol op het strand. Ook zij raapte het snoepeding vlug op... dat ze zo goed als mogelijk van het hinderlijke zand ontdeed. Je gelooft me niet, maar ooit zag ik hoe bij een mooi meisje haar crème tussen de borstjes rollebolde. Ik wou, maar mocht niet helpen.”

— **Waar wordt het meest ijs gegeten ?**

— Roger : „Zeker aan de kust... Al is dit allemaal heel afhankelijk van het weer. Voor mensen die een stranduitbating roeien kan dit wel eens op een ramp uitdraaien, als je weet dat een ijskiosk al vlug naar de 600.000 concessiefrankes ruikt. Ik ken iemand die aan het Bredense strand 390.000 fr. moet betalen. Veel geld, toch...”

— **Wat verkies je op een fantastische zomeravond : bij kaarslicht en een vleugje zweele koelte een getutematooide, heel kleurrijke Braziliaanse superbeker op te snoeperen of los-van-Frankrijk en hand in de broekzak slenterend langs de zeedijk**

een vierballencornet, smikkelend en likkend, naar binnen te zuigen ?

— Roger : „Laat mij maar met vrouw en dochter, ongegeneerd een ijscrèmecornet likkend, de zeedijkpromenade afkuieren.”

— **Waarom scheelt het zo verrekt veel tussen een meeneemcornet en een bekerijsje in het etablissement zelf ?**

— Roger : „Jààà, de service en de huishuur spelen hier natuurlijk in mee. Iets wat men natuurlijk de uitbater niet ten kwade kan duiden...”

— **Een zonde tegen de ijscrèmereligie ?**

— Roger : „Haal nooit een lepel uit het lauwe water om die *aanstonds* in de crème te steken : dan vormen zich in de kortste keren kristallen, wat menigeen niet bevalt. Droog dus de natte lepel eerst af, dat bespaart narigheid...”

Werken gelijk een paard

De eeuwigjonge Roger Jonckheere lijkt achter pa Marcel te komen, die er 82 lentes op heeft zitten. „Pa is een vent uit de duizend die in zijn goeie tijd kon werken gelijk een paard en tot zijn 66ste nog in het scheepsruim de mouwen opsloofde. Je moet het godverdomme maar doen, hé. Pa is een machtmens, die een bak pinten verzette als hij in zijn *rare toeren* was !”

— **Hou je van Oostende ?**

— Roger : „Enorm... en ik doe vandaag chapeau voor het rooie duo Vande Lanotte-Vandecasteele. Nadat Julien Goe-kint in 14 jaar niet veel *bou-*

geerde moet je maar eens kijken naar wat Jean en zijn college van de Vindictivelaan maakten. Je hoort er Monaco en Cannes in ritselen.”

„Oostende ? Da's zomer, Klein Strand en mooie meisjes !”

— **Sprong je als kaaiekind van de pier in 't Noordzoesop ?**

— Roger : „Op mijn 12de deed ik dat, ik kon trouwens zeer goed zwemmen. Of ik aan de Visserskaai mijn eerste mokske heb gekust ? Godnogie, ik heb zoveel mooie meisjes getot... maar of mijn eerste mokske daartussen zat, kan ik in geen duizend jaar meer zeggen.”

— **Zou je de pier, 't strand en het Oostendse dialect kunnen missen ?**

— Roger : „Neen'k... en zou zeker niet in een ander land kunnen wonen. Staketsel, strand en paardenkoers zijn elk voor zich een boom van een attractie. Summertime at Ostend ? Eén heerlijkheid toch !”

— **Met welk ijsje versier je vrouwtje Saskia ?**

— Roger : „Zeker en vast met een Dame Blanche !”

— **Saskia, wie is die vent van jouw eigenlijk ?**

— Mevrouw Jonckheere : „Roger is gekend *gelijk een slechte klute*, hij heeft weinig geduld... maar is behulpzaam en altijd welgezind !”